

LUND
UNIVERSITY

SCHOOL OF
ECONOMICS AND
MANAGEMENT

Samverkan 2.0

Anna Thomasson, Lund University School of Economics and Management

Breakout rooms

Samverkar ni?

Varför samverkar ni?

Varför har kommuner valt att samverka?

- Ökad resursbas
- Kompetensförsörjning
- Effektivitet i resursanvändning
- Likartade behov och utmaningar

Varför samverkar kommuner mer idag?

- Klimatförändringar
- Knappa resurser
- Migration
- Urbanisering
- Socialt utanförskap
- Digitalisering
- Säkerhet
- Utmaningar i vardagen

Wicked problems

Wicked problems är problem som:

- Där varje “wicked problem” är symtom på ett annat problem – problem kan förbättras men inte lösas.
- Inte ägs av en aktör.
- Där varje problem är unikt och det finns ingen befinitig förståelse för problemet.
- Som alltid har flera möjliga lösningar.
- Där konsekvenser av lösningen inte är kända, dvs det går ej bekräfta om lösningen var korrekt.
- Som har bra och mindre bra lösningar, beroende på värderingar.
- Där varje potentiell lösning lämnar spår man kan lära från.

Enligt Rittel & Webber (1973)

Kommunernas roll här, nu och imorgon

- Inger mer och mer att man inte själv klarar av att tillgodose alla de behov/krav som faller på enskilda verksamheter inom kommunen.
- Kommunernas utmaningar av idag kräver fokus på den enskilda kommunens förutsättningar att lösa de utmaningar samtidigt som kommunerna står inför tillsammans med andra aktörer i samhället.
- Detta kräver samverkan inom kommuner, mellan kommuner och mellan kommuner och andra aktörer.

Breakout rooms

Ni som samverkar:

- Vilka effekter har ni sett?
- Blev det som ni förväntade er?

Effekter man kan förvänta sig

- I verksamheten:

Ökad resursbas (kompetens och kapacitet) driver upp takten på underhåll och förnyelse.

- Vilja och ambition ökar
 - Handlingsförmåga ökar
 - Kvalitet ökar och eftersatta nät tas om hand.
 - Kan tillgodose ett mer regionalt perspektiv
 - Blir en mer kompetent motpart.
- Man kan göra mer och gör mer men det kostar också mer.

Effekter man kan förvänta sig

- På styρνivå
 - Glapp mellan förväntning och utfall: Förväntar sig lägre kostnader får högre.
 - Tillit mellan kommuner som samverkar – gemensam målbild sätts på prov
 - Tillit mellan kommuner och verksamhet – styrning sätts på prov.
 - Nya personer på nya poster – relationer sätts på prov. Sårbart över tid.
 - Samverkan mellan verksamhet som bedrivs gemensamt och övriga verksamheter i ägarkommunerna kan försvåras. Inom VA krävs t. ex. samordning inom samhällsbyggnadsfrågor. VA en viktig del i byggandet av hållbara samhällen.

Poll

Känner ni igen er?

Break out rooms/Poll

- Spelar organisationsformen någon roll för vilka effekter man får?

Val av organisationsform

- Gemensam nämnd
 - Kommunalförbund
 - Gemensamt bolag
-
- Effekterna i stort sett de samma för alla former, viss skillnad i politisk och ekonomisk styrning.
 - Men det viktiga är hur man arbetar inom ramen för vald form!

Samverkan 2.0

Kräver nya sätt att tänka och arbeta

Steg 1:

- Gemensam administration
- Gemensam drift och underhåll

Steg 2:

- Gemensamma investeringar
- Bygga ihop nät

Samverkan 2.0

- Samverkan kräver att tidigare gränser löses upp och nya bildas.

Samverkan kräver att tidigare gränser löses upp och nya bildas

- Man måste tänka nytt i såväl hur man arbetar som var gränserna för verksamheten går.
- Handlar om att fusionera organisationer inte bara på pappret utan även:
 - Fysiskt
 - Geografiskt
 - Mentalt
- Att lösa upp gränser krävs för att nå full potential i samverkan.

Samverkan

Breakout rooms

- Hur svårt är det att riva ned gränser och tänka nytt?
 - Vilka utmaningar ser ni?

Sammanfattning

- Argument för samverkan då och nu.
- Effekter av samverkan över tid
- Samverkan 2.0 kräver att vi omdefinierar och löser upp tidigare gränser.
- Samverkan kräver tillit, engagemang och gemensam målbild.

“It is said that the most important things to know about a group of people are the things they themselves take for granted. Yet it is precisely those things that the people find most difficult to discuss.”

William Foote Whyte, *Men at Work*, 1961:57

SCHOOL OF
ECONOMICS AND
MANAGEMENT